

Sirküler No: 038

İstanbul, 5 Nisan 2022

Konu: 7390 sayılı Kanun ile Türkiye-İrak Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nın onaylanması uygun bulundu.

Özet: 1 Nisan 2022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 7390 sayılı Kanun ile 17 Aralık 2020 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması'nın onaylanması uygun bulunmuştur.

17 Aralık 2020 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması'nın onaylanması, 1 Nisan 2022 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 7390 sayılı Kanun ile uygun bulunmuştur.

Söz konusu Anlaşma, Akit Devletlerin bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için kendi mevzuatında öngörülen işlemlerin tamamlandığını diplomatik yoldan diğerine yaptığı bildirimlerden sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Anlaşmanın önemli hükümlerine ilişkin olarak hazırladığımız özet tablo sirkülerimizin ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Ateş Konca

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Türkiye-İrak ÇVÖ Anlaşması'nın önemli hükümlerine ilişkin özet tablo

Konu / İlgili madde	Açıklama
Kapsanan kişiler (md. 1)	Ülkelerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilerdir.
Kavranan vergiler (md. 2)	Gelir üzerinden alınan vergiler kavranan vergiler kapsamına girmektedir. Türkiye'de gelir vergisi, kurumlar vergisi ve Irak'ta gelir vergisi, gayrimenkul vergisi ve Irak'ta sözleşme yapan yabancı şirketlerin gelirleri üzerinden alınan vergileri kapsamaktadır.
Mukim (md. 4)	Gerçek kişi dışındaki bir kişi her iki devletin de mukimi olduğunda, bu kişi yalnızca kayıtlı ana merkezinin bulunduğu devletin mukimi kabul edilecektir.
İşyeri (md.5)	İşyeri, bir teşebbüsün işlerinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit yer olarak tanımlanmakta, yönetim yeri, şube, büro, fabrika, atölye, satış mağazası, maden ocağı, petrol veya doğalgaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı veya işletildiği herhangi bir yer ise diğer yerleri kapsar. İlaveten, işyeri tanımı 12 ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi, Bir teşebbüsün çalıştırdığı elemanları veya diğer personeli aracılığıyla, danışmanlık hizmetleri ve idari hizmetler de dahil, diğer devlette herhangi bir 12 aylık dönemde toplam 6 ayı aşan bir dönem veya dönemlerde ifa edilen hizmetleri de kapsar. Ancak, işyeri terimi malların ve ticari eşya stoklarının depolanması, teşhiri, teslimi, işlenmesi, satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması, hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer bir işin yürütülmesi amacıyla elde tutulması hallerini kapsamamaktadır. Ek olarak doğal hidrokarbon ile ilgili arama, işletme ve çıkarma faaliyetleri 12 aylık dönemde toplam 30 günü aşmadığı sürece diğer ülkedeki işyeri vasıtasıyla işlerini yürüttüğü kabul edilir.
Gayrimenkul gelirleri (md. 6)	Gayrimenkul varlığın bulunduğu devlette vergilendirilebilir. Gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından ve serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire uygulanacaktır.
Ticari kazançlar (md. 7)	Bir işletmenin kazancı, diğer devlette bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça yalnızca işletmenin mukimi olduğu devlette vergilendirilecektir. İşyeri vasıtasıyla diğer devlette ticari kazanç elde edildiğinde ise sadece işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olarak o devlette vergileme yapılabilir. İşyerinin kazancı belirlenirken yönetim ve genel idare giderleri de dahil olmak üzere işyerinin amaçlarına uygun olan giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir. İlaveten, bir işyerine yalnızca mal veya ticari eşya satın alması dolayısıyla hiçbir kazanç atfedilmeyecektir.
Uluslararası deniz, hava ve kara taşımacılığı (md. 8)	Uluslararası trafikte gemi, uçak veya karayolu nakil vasıtası işletmeciliğinden diğer devlette elde ettiği kazançlar, aynı zamanda bir ortaklığa, bir ortak girişime veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlar yalnızca ana merkezin bulunduğu devlette vergilendirilebilir. Deniz işletmeciliğinin kayıtlı ana merkezinin gemi bordası olması halinde kayıtlı ana merkezin geminin bulunduğu devlet kabul edilecektir, bağlama limanı olmaması halinde gemiyi işletenin mukim olduğu devlet kabul edilecektir.

Türkiye-İrak ÇVÖ Anlaşması'nın önemli hükümlerine ilişkin özet tablo (Devam)

Konu / İlgili madde	Açıklama
Bağımlı teşebbüsler (md. 9)	Bir işletme doğrudan veya dolaylı olarak diğer bir devletteki veya hem mukim olunan devlette hem de diğer devletteki işletmenin yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığı ve koşullar bağımsız teşebbüsler arasında olması gereken koşullardan farklılaştığında, işletmelerden birinde olması gereken ancak kendini göstermeyen kazanç söz konusu işletmenin kazancına eklenerek vergilendirilebilir.
Temettüler (md. 10)	Temettü elde eden, temettü ödeyen şirketin gerçek lehdarı diğer devletin mukimi ise gayrisafi temettü tutarının yüzde 10'unu aşmayacak oranda vergilendirilir. Bir ülkede yer alan işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunan bir şirketin kazancı da (7. madde kapsamında vergilendirildikten sonra kalan kısım için) tevkifata tabi tutulabilir.
Faizler (md. 11)	Faizin gerçek lehdarı diğer devletin bir mukimi ise, faizin gayrisafi tutarının yüzde 10'u oranında vergilendirilir. Ancak, Irak'ta doğan ve Türkiye'ye veya Türkiye Merkez Bankası'na veya Türk Eximbank'a ödenen faizler Irak vergisinden; Türkiye'de doğan ve Irak hükümetine veya Irak Merkez Bankası'na ödenen faizler Türk vergisinden istisna edilecektir.
Gayrimaddi hak ödemeleri (md. 12)	Gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı diğer devletin bir mukimi ise, gayrimaddi hak bedelleri gayrisafi tutarının %5'ini aşmayacak oranda vergilendirilir.
Sermaye Değer Artış Kazançları (md. 13)	Bir işletmenin diğer devlette sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dahil menkul varlıkların veya serbest meslek faaliyeti icra etmek için kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüs ile birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, diğer devlette vergilendirilebilir. Hisse satışından elde edilecek kazanç hisseleri elden çıkarmanın mukim olduğu ülkede vergilendirilecektir. Ancak, bir Akit Devlet mukiminin varlıklarının en az %50'si doğrudan ya da dolaylı olarak gayrimenkul varlıklardan oluşan bir şirketteki hisselerin elden çıkarılması halinde elde edilecek kazanç, diğer devlette vergilendirilecektir.
Serbest meslek faaliyetleri (md. 14)	Bir devlet mukimi gerçek kişinin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla diğer devlette elde ettiği gelir, bu kişi bu faaliyetlerini icra etmek için sabit bir yere sahipse diğer devlette vergilendirilebilir.
Çifte vergilendirmenin önlenmesi (md. 23)	Bir devlet mukimi, diğer devlette vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, ilk bahsedilen Devlet, bu mukimin geliri üzerinden alınacak vergiden, bu diğer Devlette ödenen gelir vergisine eşit bir tutarın mahsubuna müsaade edecektir. Söz konusu mahsup, bu diğer devlette vergilendirilebilen gelire atfedilen, mahsuptan önce hesaplanan gelir vergisi miktarını aşamayacaktır. Bir devlet mukimi tarafından elde edilen gelir, bu devlette vergiden istisna edilirse geriye kalan tutarı üzerinden alınacak vergi hesaplanırken istisna edilmiş geliri de dikkate alabilir.
Karşılıklı anlaşma usulü (md. 25)	Bir kişi, devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen bir vergileme yarattığını ya da yaratacağını düşünüyorsa vatandaşı olduğu devletin yetkili makamlarına aykırı vergilemenin ilk bildiriminden itibaren 3 yıl içerisinde müracaat etmelidir.

Türkiye-İrak ÇVÖ Anlaşması'nın önemli hükümlerine ilişkin özet tablo (Devam)

Konu / İlgili madde	Açıklama
Bilgi değişimi (md. 26)	Devletlerin yetkili makamları, politik alt bölümleri veya mahalli idareleri adına alınan her tür ve tanımdaki vergilerle ilgili iç mevzuat hükümlerinin idaresi veya uygulanması ile ilgili olduğu öngörülen bilgileri değişime tabi tutacaktır.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.